

Rev. Kazimir, O. F. M.
1852 W. 22nd Pl.

NAROČNI
Celoletna \$2.
Pelletna \$1.25
Chicago celo leto \$2.50
Inozemstvo \$3.00

SUBSCRIPTION
One Year \$2.00
Half Year \$1.00
Chicago one Year 2.50
Europe \$3.00



EDINOST

OD BOJA OG DO ZMAGE

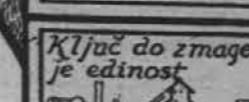


PISARNA

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

Telephone: Canal 98.



LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

Preloga tlači

Naslikal
J. J. JERICH

ŠTEV. (NO.) 68.

VOLUME VI. LETO

SOBOTA 4. DECEMBRA 1920.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

D'Annunzio napovedal vojno Italiji.

London, 1. decembra. — Uredništvo časopisa "Times" je dobilo iz Milana brzojavko, da je reški diktator napovedal Italiji vojno.

London, 30. novembra. — Glasom brzojavke, ki jo je prejel "Times" iz Milana, se pomikajo redne italijanske čete ob bojni črti v jadranskem pasu. General Caviglia je že dosegel pri italijanski vladi, da je vzela otoka Veglia in Arbe, ki so jih bili zasedli D'Annunzijevi legionarji, in okupirala zemeljski pas ob Kastavi, ki ga je D'Annunzio napadel, takoj ko je zvedel za določbe rapalske pogodbe.

Kakor pravi poročilo, je reški diktator izdal oglas, kjer pravi, da je spopad z Italijo neizogiven in da je on in njegovo moštvo pripravljeno raje iti v boj in v smrt, kakor pa, da bi se podvrgli italijanskim četam. V Reki so vsi moški od 18. do 25. leta poklicani pod orožje.

Reka, 1. decembra. — D'Annunzio je danes izjavil, da se nikoli ne bo vdal italijanski politiki, po kateri naj bi dobili Reko Jugoslovani, raje pritisne na gumb v svojem glavnem stanu in sproži mino, ki bo pognala celo mesto v zrak ž njim samim vred.

SPOR MED VLADO IN WESTERN UNION.

Spor med vlado in telegrafsko kompanijo Western Union se je tako poostrel glede kabelnov med Ameriko in Evropo, da je vlada zazgala kompaniji, da ji bo kabel prerezala, ako se ne vda. Western Union namreč enako računa naši vlasti za kabelgrame kakor računa Angliji ali kaki tuji državi. Amerika se čuti radi tega užaljeno.

ŽALNA ŠTEVILKA

radi izgubljenega Jadrana bo prihodnja številka "Edinosti". Nekaj posebnega bo. Strašna krivica, ki se je zgodila slovenskemu narodu s tem, da so mu ukradli celo morje, ne sme biti pozabljena. Ves slovenski narod se mora zavedati velike in svete dolžnosti, da dvigne roke in srce k večni prisegi: Ne bomo mirovali, dokler ne priborimo nazaj Primorja, ki so nam ga ukradli. Dr. Trumbič in Jugoslovenska vlada ni imela pravice podpisati kake kupne pogodbe. Za to, kar je naše, se moramo mi sami pogajati! Cel slovenski narod kliče: Primorje je naše!

Mi ga ne damo! In če ga nam vzemete, ste nam ga ukradli! Ukradeno blago pa kriči po svojem gospodarju. In tako mora celo Primorje kričati po svojem pravem lastniku — slovenskemu narodu!

Rojaki, nemudoma naročite večje število tega iztisa. Zlažti Vi, Primorci, naročite veliko število in jih pošljite domov, da bo narod doma bra!

ZASEDANJE LIGE NARODOV.

Liga narodov sedaj zboruje v Švicariji, ker pa smatra sedaj vsak pameten človek to ligo samo za komedijo Anglije, resni listi samo malo poročajo o njenem delovanju. — Prav imajo! Škoda prostora v listih!

WILSON OSTANE V WASHINGTONU.

Prvi predsednik, ki bo ostal v Washingtonu, potem ko bo odstopil, bo Wilson. Kakor znano, je njegova druga žena iz Washingtona in ima tam veliko posestvo. Mrs. Wilson že isče primerne hiše, kjer se bosta nastanila.

Zdravje Wilsonovo ni nič kaj posebno. Res je že toliko bolje, da more sam iti nekoliko korakov. — Vendor se celo doma navadno vozi v posebnem vožičku.

SENATOR LEWIS.

Senator Lewis se je vrnil s počitnicami na jugu, kamor se je šel odpocinit, ko je propadel kot demokratični kandidat za governerja države Illinois. Kakor znano, je imel za časa volitvenega boja nad 200 govorov. To mu je pokvarilo glas tako, da še sedaj ne more govoriti.

VELIKANSKA NOVA IZNAJDBA.

Frances Belin je iznašel stroj, s katerim je mogoče fotografiati potom električne in sicer tudi z velike daljave. — New Yorški časopis "World" je te dni naredil prvi poskus s tem strojem in je fotografiral starega Indijanca, ki je bil v St. Louisu. List je prinesel to sliko, ki pa je precej natančna.

V JEZERU NAŠLI MILIJONE.

V jezeru blizu Council Bluff so našli bonde v vrednosti več milijonov, ki so bili vkradeni z vlaka, katerega so banditje vstavili in okradli. Policija misli, da tatje niso mogli teh bondov prodati, pa so jih vrgli proč. Pet mladeničev, ki so osumljeni tega ropa, je že pod ključem.

ŠIRITE LIST "EDINOST".

IZŠEL JE!

"Koledar Ave Maria za leto 1921.: te dni smo ga začeli razpošiljati. Dobili ga bodo najprej zastopniki, katere lepo prosimo, da ga takoj razdelite med one, ki so si ga pri njih naročili.

Cena 50c.

IZID VOLITEV V

JUGOSLAVIJI.

Beograd, 29. novembra. — Pri volitvah za konstituanto je bilo izvoljenih 110 radikalcev, 70 demokratov, 35 zastopnikov seljačke stranke, 35 komunistov, 25 klerikalcev, 25 muslimanov, 20 socialistov demokratov, 40 radicev, 3 zastopniki hravtske unije, 2 frankovca, 1 ribarečanec in 1 republikanec.

Beograd, 20. nov. — Včeraj so se vrstile po celiem kraljestvu splošne volitve in sicer v najlepšem redu.

Izid glasovanja v Beogradu je bil naslednji: radikalci 4305, demokrati 3195, komunisti 4050, veteranci 176, delavska stranka 313 in republikanci 4592.

Izvoljeni so bili naslednji voditelji strank: Pašić od radikalcev, Davidović od demokratov, dr. Marković od komunistov.

Radičevci so izjavili, da so za centralistično vlado pod dinastijo Karadjordževićev.

V nekdanjem srbskem kraljevstvu so se volitve takole izšle: radikalci 36, demokrati 26, seljačka stranka 12, komunisti 12 in neodvisni 1.

Na Hrvatskem in v Sloveniji pa je bil izid volitev ta: V Zagrebu je dobila hrvatska unija eno mesto, demokrati eno, komunisti eno in radičalci eno. V Ljubljani so dobili klerikalci eno mesto, demokrati eno, komunisti eno, in socialisti eno.

Demonstracija v Ljubljani. — Počeli smo že, da so Srbi v Beogradu demonstrirali, ko so zvedeli, da sta Trumbič in Vešnič podpisala sramotno rapalsko pogodbo. Zdaj pa smo izvedeli, da so tudi Ljubljanci poskusili napraviti nekakšno demonstracijo in sicer proti — Brejcu. V kakšni zvezzi bi mogla biti slovenska deželna vlada s pogajanjem v S. Marghariti, si niti od daleč ne moremo misliti. Politični nasprotnik so pa izrabili položaj in so nahujali mladino. Dne 11. novembra okoli pol devete ure se je zbral par sto ljudi pred palaco deželne vlade, kjer so demonstrirali in klicali: "Dol z Brejcem!" — "Brejca na gavge!" Nato so šli pred poslopje italijanskega konzulata. — To je druga demonstracija, ki dokazuje, da nekdo mladino hujška in zlorablja najzaštejnje dogodek v zgodovini našega naroda v strankske namene in tako diskreditira ves narod.

NAROČNIKOM MOHORJEVIH KNJIG.

— Naznanjam, da prejmem v nekaj dneh iz stare domovine "Mohorjeve knjige." — Vsi, ki si žele Mohorjeve knjig, naj iste takoj naročete pri našem upravniku.

Cena \$2.20

PISMO SIBIRSKEGA VJETNIKA.

V zadnjih številkah "Edinosti" smo priobčevali, "kako je bilo v ruskih vjetništva" po poročilih bivšega jetnika, slovenskega vojaka. Danes smo prejeli slično pismo od neke druge strani. Ker me nimo, da bo tudi to naše čitatelje zanimalo, ga priobčujemo v celoti.

Cleveland, Ohio. — Slučajno sem dobil v roke Vaš cenjeni časopis "Edinost". Jako me je zanimal, posebno, ko sem čital članek "Naša ruska misija." Tudi jaz sem bil nad 50 mesecev v Rusiji. Naj Vam torej nekaj popisem, v kako žalostnem položaju so se nahajali vjetniki na Rusku.

"Curdovski Kardan" se je imenoval kraj v Sibiriji, kjer smo delali takor živina in stradali, kakor psi. Maja meseca 1915 so nas pragnali v ta gozd, nas obdali s stražo in nam odkazali težko delo. Poleti so nas pri našem napornem delu razen sitnih komarjev mučili še surovi Tatari, Butjaki in Rusa s svojim nečloveškim postopanjem. Nastopila je huda zima, ki nas je obiskala že septembra meseca. Upali smo, da bomo kmalu rešeni, a naše želje se niso izpolnile, pač pa je postajalo trpljenje vedno hujše. Pomislite: naporno delo, slaba in pičla hrana, trda zima brez tople obleke, povrh tega pa so nas še tepli pri delu. Gorje mu, kdor je bil bolan in ni mogel delati! Siromaka so preteplali, da ni mogel več dolgo živeti. Lotila se nas je krvava griza; tisti, ki ji je podlegel, je bil kakor obojen na smrt. Ljudje so začeli umirati eden za drugim. Že smo igubili vsako upanje, ko se je pokazala rešitev v osebi neke plemenite gospe od "Rdečega križa". Ta je posredovala pri ruski vladi v Petrogradu. Pojasnila jim je naše gorje in res: koncem februarja meseca smo zapustili gozd, kjer smo bili toliko prestali.

Da, koliko so naši ubogi vojaki pretrpeli v daljni Sibirji! Umirali so v tujini na trdi smrekovi postelji, brez vsake odeje in blazine, osamljeni in zapanjeni. Večkrat se je eden ali drugi ločil od ostalih, šel na samoten kraj in se razjokal, kakor dete. Nele da niso imeli pri sebi svojih dragih, svojih sorodnikov, manjkalo jim je pred vsem dušne tolažbe, duhovnika. Tega si je sedaj vsakdo želel, če tudi jim je bil v prejšnjem življenju še tak nasprotnik. Toda ni bilo ne duhovnika, ne domačih in od vseh zapanjeni so se poslavljali naši rojaki s tega sveta. Pokopališče "Kakaran" v dalnjem sibirskem gozdu krije mnogo slovenskih trpinov.

Joe Grdina.

Med ljudmi sodimo človeka po imeli pri teh poskusih. Nevspreh na njegovih delih. Pri Bogu bomo sojeni po tem, kar smo poskušali storiti, in po namenu, katerega smo veliko dobrega.

Spomnite se svojih domačih!

Božični čas je tisti čas, ko se vsakdo spomni na svoj rojstni kraj, na svoje sorodnike. Zato bo prav, da se jih spomnimo tudi letosnji Božič, jim pošljemo kaj za praznike in jim olajšamo njih bedo.

V takih slučajih pa si zapomnite, da Vam nihče ne bo poslal denarja v stari kraj cene istega dne, ko prejmem Vaš denar.

Sedanje cene za pošiljanje denarja v Jugoslavijo in zasedeno ozemlje so:

300 kron	\$ 3.00	50 lit	\$ 2.42
400 "	4.02	100 "	4.84
500 "	5.04	200 "	9.20
600 "	6.05	300 "	13.55
700 "	7.01	400 "	17.90
800 "	8.08	500 "	22.75
900 "	9.02	600 "	27.35
1000 "	9.80	700 "	31.65
5000 "	48.50	800 "	36.38
10000 "	95.00	900 "	41.15
		1000 "	45.50

Vsa pisma naslavljajte na:

EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

EDINOST.

Neodvisen dvotednik jugoslovanskih delavcev v Ameriki.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Weekly and Semi-Weekly in alternate Weeks by
Slovenian Franciscan Fathers 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Katoliki in njih katol. tisk.

Sedanji čas je čas tiska. Kdor ima tisk, ta je gospodar. To vedo naši nasprotniki. Zato jih vidite, kako so delavní! Kako hite ustanavljati nove in nove tiskarne! Kako hite ustanavljati nove in nove liste in časopise! Kako jih hite razširjati. Vsak verski odpadnik smatra za svojo dolžnost, da razširja svoje časopise. Zato vidimo, da je med nami slab časopis zelo razširjeno in da ima na drugi strani dobro časopis zelo velike težave, preden se razširi in ukorenini.

Pa ni samo med Slovenci tako. Enako je med katoliki drugih narodnosti v večji ali manjši meri. Slovaki bi bili morda edina izjema, pa še med njimi zadnje čase ni več, kakor je bilo.

Te dni smo čitali v prvem in edinem katoliškem dnevniku "The Daily American Tribune" iz Dubuque, Iowa" uvodni članek, kjer urednik kako toži, da je med katoliki angleškega jezika isto in da ima njihovo časopis iste težave. V tem članku sporoča urednik, da je zopet nek katoliški teknik prenehal izhajati in sicer radi tega, ker ni dobil dovolj podpore od strani katolikov. Urednik to malomarnost jako ostro ožigosa. Nadalje pravi:

"Kjer se pa katoliki nekoliko zavedajo dolžnosti, podpirati svoje časopise, ki se trudi za nje, ki se za nje bojuje, se za nje izpostavlja in opravlja njih delo, je pa drug križ! Tam pa opazujemo, da so naročniki strupeni kritikastri in zabavljaci. Leta in leta se kak katoliški urednik trudi za katoliško stvar, prinaša velikanske žrtve, o katerih čitatelji niti pojma nimajo. Naj pa po letih take zveste službe urednik napiše kako besedo ali kak članek, ki temu ali onemu naročniku ne bo popolnoma ugajal, pa bo vse pozabljeno in urednik bo dobival ostre zabavljice in kritike, da celo zmerjanja, da, tako bode dobivali pisma, kjer bo ta ali ta radi tega ali tega članka, radi te ali te besede odpovedal list. Ti katoliki so videli leta in leta, kako dobro je delal urednik in koliko se je trudil, pa niso imeli celi čas dveh centov za pismo, ali niso imeli pet minut časa, da bi mu bili pisali in mu dajali pogum, ga osrčovali za nadaljnjo navdušeno delo za nje. O, ne! Tega katoliški urednik marsikje zastonj pričakuje. Ko je pa pičico naredil, kar ni bilo po njih volji: za zabavljanje, za to, da mu jemljejo pogum in navdušenje, o, za to pa je bil takoj čas in denar.

Ti katoliki so pa brali tudi dan na dan, leto za letom po raznih dnevnikih največje žalitve katoliške cerkve, njih preprica, njih načel. Morada so tam čitali najgrše stvari proti moralu ali proti veri ali proti njih narodnosti, pa mislite, da jim je padlo v glavo, da bi tudi temu uredniku povedali, da tega ne odobravajo? da protestirajo? O ne! Dve meri imajo: eno za svojega katoliškega lastnega urednika, ki za nje dela, in eno za onega, ki dela proti njim."

In urednik sklepa: "Želel bi, da bi taki nezavedni katoliki bili tako hitri za proteste pohujšljivim poročilom, škandalom in proti katoliškim člankom, katere najdejo po drugih dnevnih listih, katere pa pridno bero in pridno podpirajo z vestno naročnino.

Tudi med Slovenci imamo precej takih katolikov! Vendar pa moramo resnici na ljubo in v čast našim zavednim rojakom in našim naročnikom javno priznati, da pa mi tega nismo toliko skusili, nasprotno, da smo opazili, kako veliko zaupanje imajo naši naročniki v našo razsodnost. Marsikaj se nekaterim na prvi pogled ni dopadlo in niso odobravali. Da, še celo ščuvali so jih proti nam, da bi bili nastopili proti nam. Vendar ne! Številne zaupnice, katere so nam prihajale v najkritičnejših časih, ste čitali!

Zato povemo naravnost, ko smo čitali omenjeni članek v angleškem listu, smo se čutili ponosne in smo dejali: Pa pravijo, da so katoliški Slovenci najslabi! Ni res! Tu je dokaz!

Podpirajte svojega prija' elja.

Namreč list "Edinost"!

List "EDINOST" je kot "Edinost" še prav mlad. Dobro leto je star. Vendar, ako gleda v vrste svojih prijateljev in naročnikov, ako pregleduje vpliv, ki ga ima v naši javnosti, lahko rečemo, da je to "kerl", da je veselje!

In kako je bilo mogoče, da si je v tako kratkem času pridobil toliko novih prijateljev in naročnikov?

To so dosegli njegovi čisti principi, načela, njegov jasni program, ki ni nič drugač kot program vsakega slovenskega srca v Ameriki! Narod slovenski v Ameriki vidi v "Edinosti" list, ki je NJEGOV list, ki je list, za katerem ne tiči kako sebično kapitalistično podjetje, ki bi imelo list samo v svoja reklama sredstva, samo za pripomoček, da si lovi kalinov, ki jih potem lahko skube. Tudi ni to kak list, ki bi bil kot glasilo kake organizacije vezan na sto in sto raznih "malih in velikih" "bosov", ki bi ga vlekli eden sem, drugi tja, ki bi bil namenjen, da bi pel

"glorio" tem ali onim "voditeljem".

"EDINOST" je edini slovenski list, ki je neodvisen katoliški NARODNI, DELAVSKI list. Njemu gre samo za delavske koristi! Njemu gre samo za napredek celokupnega slovenskega ljudstva v Ameriki! Njegovi načrti, njegovo delo, njegovi boji, vse je namenjeno samo onim vzvišenim pristno slovenskim in katoliškim načelom, ki so bili sveti že od nekdaj slovenskemu oratarju širom slovenskih dobrav.

"Edinost" si je pa pridobila toliko prijateljev v tako kratkem času tudi radi tega, ker je to edino možati list, kateremu gre samo za eno: ZA RESNICO IN PRAVICO. Njemu so osebe nič, pa naj je oseba ta ali ta, naj je tega ali onega stanu, naj je bogata ali revna, kjer mu gre, za načela, za resnico. Če socialist napacno uči in hoče narod zavesti v svoje zmote, ali naj se zmoti katoliški mož ali tudi celo duhovnik?! Našemu listu je načelo vse, osebe pa samo toliko, ki bi bil namenjen, da bi pel

Ta naša odločnost nam je nakopal sicer neprijateljev, ki so že vse poskusili, da bi nas uničili radi tega. Revez, mesto, da bi šli, kakor pravimo, "vase" in bi spoznali svojo zmoto, in se uklonili resnici in pravici, da bi se uklonili načelom, pa bjebo okrog sebe in se obrnejo proti onemu, ki jim z opominom resno samo dobro hoče, ki hoče sajno naročno koristiti.

Ta naša odločnost nam je posebno veliko dobrih in navdušenih prijateljev pridobila! "Kako je človek vesel, ko čita tako odločne besede, katere prinaša "Edinost" pri vsaki priliki!" je pisal slovenski rudar iz Pensylvanije.

Da, s ponosom pravimo, list "Edinost" je bil ustanovljen od slovenskih delavcev s slovenskimi delavskimi žužli, vodijo ga delavci, za delavske koristi, ker ni pri nobenem drugem slovenskem listu v Ameriki.

Zato se obračamo do vseh naših prijateljev in naročnikov, da nam pomagate pridobivati še več naročnikov. Število njihovo vedno in stalno raste! Vendar še pogrešamo v tem število veliko naših odločnih in zavednih katoliških mož! Trikrat toliko bi moral biti njih število!

Rojaki, prijatelji!! Leto se bliža koncu. Vsak rojak bo obnovil načrtnino na liste za prihodnje leto. Sedaj je čas, da greste na delo! Sedaj je čas, da obiščete svoje prijatelje, ki še nimajo "Edinosti", jim nesete številke našega lista, da jih precitajo in jih nagovorite, da se naroče na list. Z novim letom bomo najbrže že mogli začeti z redno dvanatkratno izdajo na teden in kmalu potem s trikratno. Tedaj bomo naročnino vzdignili!

Zato dragi naročniki! Od vsakega od vas pričakujemo saj enega naročnika za božični dar "Edinosti"!

Pa še nekaj! Od doma dobivamo vedno več in več priznalnih pisem, s kolikim zanimanjem čitajo naš list doma. Kako si ga mnogi žele dobiti redno! Toda naročnina na naš list iz stare domovine bi znašala prisrednji valutu nad 300 kron. Kdo zmore toliko sveto? Rojak, spomini se svojih doma. Vidiš, kako so doma zmedene razmere! Pomagaj jih rešiti! Naroči kolikor mogoče veliko svojim rojakom ta lepi list. Bos videl, kako ti bodo hvaležni!

Na delo, prijatelji za svojega prijatelja!

čila. Pozdravljam vse katoliške Slovence in Slovenke.

R. Smole.

Draga Mrs. Smole: — Na koncu Vašega dopisa pravite, da kar v koš z Vašim dopisom. O, kako se motite! Čim bolj se čitatelji zanimajo za naš list in čim bolj skušajo sami delovati, tem bolj smo veseli. Glejte da se boste kmalu zopet oglasili! — Pozdravljeni.

Urednik.

Chicago, Ill. — Mr. Frank Gorenc iz Aurora, Ill. je bil minuto nedeljo na obisku pri svojem bratu. — Mr. Andrew Ogrin in soprga iz Waukegana, Ill. sta obiskala sorodnike v So. Chicagi.

Collinwood, Ohio. — Cenjeni g. urenik: — Zadnjic ste rekli, naj se še kaj oglastim. Ubogala sem Vas, čeravno Vam ne morem danes kakšnih posebnih novic sporočati, ker to, da smo dobili nekaj novih načrnikov, ki mi pa naj blagovolijo oprostiti, da sem se tako zakasnila in da nisem načrnicne takoj odpolnila. Glavni vzrok, da tega nisem takoj storila, je bil menda to, da smo imeli te dni precej dela z divčino, to se pravi s zajci. Preteklo soboto so jih naši pridni lovci prinesli precejšnje število domov, enega še celo živega in privezanega za Jakatovo ekyipažo. Ti lovci so bili po večini naši Collinwoodčani, nekaj pa jih je bilo tudi iz St. Clair ceste. Ne pretiravam, če rečem, da je treba tako izvrstnih lovcev iskati daleč na okrog. Za prihodnji lov jim želimo še večjega vspeha.

M. Š.

— Pravite, da znajo Vaši moški dobro loviti divčino. Vi znate pa izvrstno loviti — naročnike. Če bi nam vsaka ameriška Slovenka v teku štirinajstih dni pridobila devet novih naročnikov, kakor ste jih Vi, bi slovenska Amerika kmalu izgledala drugač, kakor izgleda sedaj. Najlepša hvala!

Urednik

ZAHVALA.

Spodaj podpisani se zahvaljujem tvrdki Leo Zakrajšek in g. Mihaelu Železnikar, javnemu notarju, "Edinost", Chicago, Ill., da je moja sestra Julija v tako kratkem času prišla iz stare domovine. Dasiravno je stara še 13 let in torej še nedoletna, je s pomočjo te tvrdke prišla semkaj.

Zato priporočam vsem prijateljem in znancem, kakor tudi vsem čitateljem tega lista, naj se, ako namejavajo potovati v stari kraj, ali pa katerega semkaj dobiti, obrnejo na to tvrdko, ker bodo gotovo zadovoljni.

John Ferkulj,

2326 So. Lincoln Ave., Chicago, Ill.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval, kakih notarskih del. Razni zacetni agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proč denar!

RADI TEGA, naznanjam slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širok Amerike, da dočeli podpisana izdelujeva vsa notarske dela najceneje med vsemi!

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavljajte vedno na:

JERIĆ & ŽELEZNIKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

Novice iz Jugoslavije.

Hrvatski ban denunciral ljubljanskega škofa. Veliko senzacijo je vzbudila vest, da je hrvatski ban dr. Laginja ovadil ljubljanskega škoga dr. Jegliča 4. armijski oblasti z dopisom od 2. novembra, kjer pravi, da stoji škof dr. Jeglič na čelu zarote, ki hoče prekiniti vsako zvezo z Beogradom. Škof dr. Jeglič je pozval bana dr. Laginjo, naj doprinese dokaze ali pa naj prekliče denunciacijo. Ban dr. Laginja doslej ni storil niti enega, niti drugega.

Radeče pri Zid. mostu. — V Radecah je po dolgi mučni bolezni umrla županova soprga Marija Rižnar v starosti 80 let. Poleg mnogobrojnega občinstva je pokojni izkazala zadnjo čast tudi domaća slovenska godba z ginaljivimi žalostinkami ob odprtem grobu. N. v. m. p.!

V Ameriko odhajajo v velikem številu tudi Gorenjeni. Zadnji čas jih je precej odšlo iz tržiškega občinstva in zopet se odpravljajo novi na pot. To dejstvo, da so se začeli Gorenjeni izseljevati v večjem številu, nam priča, da mora biti zdaj v stari domovini skrajno slabo. Nihče se namreč ne drži svoje rodne grude tako, kakor ravno Gorenjeni.

Prepir med bratoma se končal s sekiro. — Kočar Jurij Stiene iz Slovenske vasi, občina Stara cerkev, se je preprial s svojim bratom, ki se je tako razljutil, da je pograbil sekiro in ga že njo trikrat udaril po glavi in hrbitu. Stieneja, ki je bil nevarno ranjen, so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nesreča z dinamitom. — Ivan Vozel iz Jablanice in Martin Vozel iz St. Lamberta sta z dinamitom razstreljevala drevesni štor, toda delala sta neprevidno in sta bila ob izstrelkov oba po celem životu težko poškodovana.

Trgovina z orehi v Sloveniji. — Letos je bilo v Sloveniji orehov za

čega blaga, so dognali, da se v njih nahaja mesto srečk etike za le-karno Jankovič, akcije nekih belgrajskih bank, cigaretne papirje, razglednice, ženski svileni solnčniki in drugo manufakturno blago. To blago je vredno 250.000 dinarjev. Carinska uprava je bila oškodovana za več kakor 50.000 dinarjev. O stvari se je uvedla stroga preiskava".

Vinogradi. — Po uradnih podatkih merijo vinogradi v Jugoslaviji 2850 km². Od tega odpade na Dalmacijo 760, Srbijo 560, Bačko in Baranjo 450, Hrvatsko in Slavonijo 400, Slovenijo 350, Bosno in Hercegovino 60 km². Na tem celotem ozemlju se pridelava letno 5 milijonov hektolitrov vina, od katerega krije polovica domače potrebe, druga polovica pa se izvaja iz države.

Italija in južna železnica. — Akcije južne železnice so zadnji čas na dunajski borzi neprimerno rastle. V zrok temu je iskati v velikem zanimanju, ki ga kažejo italijanski finančni krogi za akcije te družbe. Jasna je namena Italijanov, da združijo v vsvojih rokah kar največ akcij, da omogočijo načrt italijanske vlade, ki hoče dobiti južno železnicu v svojo oblast.

Koroška občina Jezersko, ki priпадa Jugoslaviji, je prideljena okrajnemu glavarstvu v Kranju.

Vzoren uradnik. — Beografska "Samouprava" piše: Dognano je, da generalni konzul Marko Cemonič v Beogradu že več nego dve leti ni prišel v urad, a kljub temu všeč svojo plačo, dela pa nič. Toda ta slučaj ni posamezen, kajti takih v sličnih uradnikov imamo še več.

Če je tako, potem se ni čuditi, da Jugoslavija tako vzorno napreduje.

SLOVENSKI TRGOVCI IN PODJETNIKI OGLAŠAJTE V "EDINOSTI!"

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

SVOJI K SVOJIM!

"Divide et impera!" so rečli stari Rimljani in to njihovo načelo se je do danes povsod izvrstno obneslo. "Razdeli in zmaga je tvoja", bi se reklo to po našem. Ako hočeš kaj uničiti, zatrepi, potem razdvoji med seboj posemne in zmagal boš vse.

Nas Slovencev pa ni treba šele deliti, mi smo že takoj takovo dovolj razdeljeni in to ne le v enem, marveč v vseh ozirih. Kako daleč se pride po tej poti, nam je zadosti žalosten vzgled naša stara domovina.

Zato pa bodimo vsaj mi, ameriški Slovenci, drugačni! Če bomo držali trdno skupaj, bo naša moč vsak dan večja, pa naj si bo v katerem koli oziru. Zakaj bi podpirali tuja, ako imamo med seboj svojega domačega podjetnika, svojega notarja, svojega zdravnika, svojega trgovca itd.! Ne prezirajmo oglasov v naših listih, in kadar imamo kako potrebo, ne obračajmo se na italijanske, nemške ali bogve kakšne priseljence! Pojdimo rajše k domačim ljudem, ki nas bodo tudi najboljše postregli. **Vi pa, slovenski trgovci in podjetniki, inserirajte v naših listih in tudi Vi, ne mečite denarja tujem!** Če Vam naš ljudje ne bodo pomagali, tuji Vam tudi ne bodo. — **Svoji k svojim!**

NEKOLIKO IZ ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA.

žena sama že dolgo ve!

* * *

Mož: Ali ti nisem brzjavil, da nikar svoje matere seboj ne pripeljli?

Zena: Ravno radi tega brzjavata je pa prišla, da se s teboj pogovori!

* * *

Ona (v prepircu): Toliko ti povem, da nisi bil vreden take žene, kakoršč si dobil.

On: Saj revmatizma tudi nisem bil vreden, pa sem ga vendar dobil!

ŠIRITE LIST "EDINOST".

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali nehote bolj pogosto mislimo na svoje onkraj oceana.

Potovanje v stari kraj. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite na orhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj Vam naša tvrdka nudi točno in pošteno postrežbo. Najboljše prilnosti na razpolago so:

Parnik za Trst: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Belvedere, 3. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genovo in potem z vlakom na Trst, kar Vam razne firme neodkrito ponujajo, Vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po voznji red.

Parniki na Havre in Cherburg: 11. nov. Imperator, — 13. nov. La Lorraine, 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 25. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochebeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. decembra La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

Iz starega kraja je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, staršev, nevest, prijateljev itd., za katere je naša tvrdka napravila potrebne listine in jim poslala, oziroma preskrbela karte. Stevilna zahtvalna pisma pričajo, da naša tvrdka storii za potnike toliko, koliko: se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo sitnosti na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je, da na to naprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste toraj namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem je Vam in Vašemu potniku v korist, da naši tvrdki poverite to zadevne posle.

Pošiljanje denarja. Ze od nekdaj pošiljajo ameriški rojaki svojcem v stari kraj denarna darila za praznike, v tem večji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starem kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju Vam more biti naša tvrdka na razpolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zaostaja naša tvrdka med najtočnejšimi.

Za nadaljnja pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJSEK

70--9th Ave., New York, N. Y.

NAZNANILO

Cenjenim rojakom v Chicago naznanjam, da sem odpril svojo lastno krojačnico na 1915 West 21st Pl. Rojakom se toplo priporočan za napravo zimskih sukenj in najnovejših oblek.

Predno kupite obleko v trgovini, pridite in oglejte si moje cene.

MOJE GESLO JE:

Poštena in točna postrežba.

Nizke cene!

Blago prve vrste!

Rojakom se priporočam.

Frank Zavolovšek

1915 WEST 21st PL.

CHICAGO, ILL.

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstinde, kakor tudi pogrebne sprevode.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabite vedno štev. Canal 5889."



KRIŽARJI.**Zgodovinski roman v štirih delih.**

Spisal: H. Sienkiewich.

Podgov.: Podravski.

(Dalje.)

"Seveda, da nisi zmaj. Toda stric Matija pravi, da te hoče vzeti".

"Hoče, zares, toda ne za sebe".

In umolnila je, kakor bi se prestrala lastnih besed.

"Za Boga dragega! Moja Jagjenka! Toda kaj praviš ti na to? Jagjenka" zaklice Zbišek.

Jagjenkine oči se zalijejo s solzami, ustnice Jamejo drgetati, toda njen glas je bil tako tih, da jo je Zbišek komaj slišal, ko mu je odgovorila:

"Oče in opat sta hotela . . . in tudi jaz . . . ti sam več to . . ."

Na te besede se vname radost v Zbiškovem srcu, kakor živ vplamen. On objame deklico, jo dvigne kvísku kakor pero ter jame klicati, kakor bi bil znorel:

"Jagjenka! Jagjenka! Zlato moje! Solnce moje! Ej! Ej!"

In kričal je tako, da je stari Matija, v mislih, da se je zgodilo kaj nenavadnega, urno pritekel v sobo. Zagledavši Jagjenko v Zbiškovem naročju, je bil močno osupen nad tem, da se je to zgodilo tako naglo, ter je zaklical:

"V imenu Očeta in Sina! Zavesti se, mladenič!"

Zbišek skoči k njemu ter postavi Jagjenko na tla;; na to sta hotela oba pokleniti, toda predno sta utegnila to storiti, ju objame starec svojimi koščenimi rökami ter si ju na vso moč pritisne k prsim.

"Hvala Bogu!" zakliche. "Vedel sem, da to tako konča. Bog vaju blagoslov! Sedaj mi bo lože umrati. Deklica je kakor čisto zlato . . . kakor pred Bogom, tako tudi pred ljudmi. Res! Sedaj naj se zgodi, kar hoče, da sem le to veselje doživel. Bog me je skušal, pa me je tudi potolažil. Moramo takoj oditi v Zgorelice, da povemo to Janku." Ej, ko bi še živila stari Zih in opat! Toda jaz vama nadomestim oba, kajti da vama povem resnico, ljudim vajuj tako, da me je kar sram povedati".

In da si je bil človek trdega kova, je bil vendar ganjen tako, da ga je nakrat nekaj stisnilo za grlo. Na to je še poljubil Zbiška in Jagjen-

SLOVENSKI TRGOVCI IN PODJETNIKI!

V Vašem lastnem interesu je, da nam pošljete za božične praznike svoje oglase. V božičnih praznikih imajo ljudje več časa in če nikoli, prečitajo tedaj svoj časopis od prve do zadnje črke.

PRIPOROČILO SLOVENČEM NA ELY, MINN.

— Slovencem na Ely naznam da kandidatiram v mestni odbor za "Aldermana". Kot davkopalčevalce bodem v prvi vrsti vedno delal za korist davkopalčevalcev in korist našega mesta.

Se Vam uljudneje priporočam da oddaste svoj glas dne 7. decembra svojemu rojaku.

Štefan Koval, Ely, Minn.

VAŠA OBLEKA

bo zgledala kot nova ako jo prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenaredimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5604

Delavnica in urad

1361 EAST 55th ST.

nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

ko na obe lici in v solzah s težavo je spravil iz sebe besede: "To je med, ne pa deklica!" ter odšel v hlev, kjer je dal osedlati konje.

Prišedši iz sobe, se je naslonil na neko deblo pred hišo, na katerega drevju je bilo že porumeleno listje, prav kakor bi bil pijan.

"Evo, sedaj sta svoja!" je dejal. "Ako Bog da, bo še bogdanskih Gradovsev več!"

Na to je korakal proti hlevu ter momljal poluglasno:

"Bogdanec, opatovo zemljišče, Spihov, Močidol.... Bog že ve, kaj dela, ter se dotakne sčasoma tudi starega Volka. Na to bi se še dalo kupiti Brezovo.... Travniki so oni lepi."

Jagjenka in Zbišek tudi dospeta ven pred hišo, vsa radostna in srečna, v lesku kakor solnce.

Matija se vrne k njima, rasprostre roke ter ju jame klicati kakor v gozdu:

"Hop! Hop! Zdrava bodita!"

XIII.

Ona sta prebivala v Močidolu, stari Matija pa je stavljal za nju graščino v Bogdancu. Stavba je bila kaj težavna, kajti hotel je, naj bi bil ves temelj iz kamena, zidovje iz opeke, katero pa je bilo težko dobiti v okolici. Prvo leto je delal nasipe, kar ni bilo pretežavno, ker je bil gric, na katerem je hotel staviti graščino, nekdaj utrjen, nemarše v paganskih časih. Bilo je treba samo odpraviti one jarke grmovja in kamenja ter jih potem dobro urediti in utrditi. Pri kopanju jarkov so naleteli na vrelec žive vode, ki je imel toliko vode, da je kmalu napolnil ves jarek, da je Matija moral misliti na to, da je napravil odtok nepotrebne vode. Potem je napravil na nasipu plot ter jel kopičiti les za stavbo građica, hrastova debla tako debela, da jih trije može niso mogli objeti. Potem je postavil temelj in jel

staviti na njem zidovje, na katero je polagal tako krepke in zdrave tramove, da niso mogli trohnjeti niti pod apnom in glino.

Dasi so mu neprestano pomagali kmečki ljudje iz Zgorelic in Močidola, se je lotil stavbe sten še le rugo leto ter se poprijel tega po-

tim vnetejše, ker je Jagjenka med tem povila dvojčka. Sedaj se je nebo odprlo pred starim vitezom, kajti sedaj je že imel za koga delati in se truditi, kajti vedel je,

da rod Gradovcev ne pogine in da bo Topa podkvev še pogostoma omadeževana s Sovražnikovo krvjo.

Dvojčka sta dobila imeni: Matija in Janko. "To sta tako lepa dečka," je rekel starec, "da jima ni para v vsem kraljestvu, a vrhu tega še ni večer."

In takoj se ju je oklenil z močno ljubezni ter razun Jagjenke ostanega sveta ni več videl. Kdor jo je povalil pred njim, ta je mogel od

če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljše in najhitrejše. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — Poskusite in prepričajte se sami!

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam
J. ADAMS,
1345 W. 22nd St., Chicago.

Drs. HOLLANDER H. O. STERN Dentists

1355 E. 55th St.

vogal St. Clair Ave.

NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprto ob sredah popoldne in ob nedeljah.

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
Lodeluje MOKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.**"KOLEDARJI."**

CENJENIM ROJAKOM širom Amerike naznam, da imam v zalogi 8 tisoč velikih stenskih "KOLEDARJEV" za leto 1921, kateri bodo zelo primerni in pravi okrasen za vseko hišo in družino, kakor tudi za poslati jih v staro domovino.

Ko sem se nahajal doma v domovini, sem videl v mnogih krajev moje koledarje od lanske pošiljatve. Doma nimajo koledarje in ako jim pošljete veliki Ameriški stenski koledar, jim se teh naredite veliko veselje. —

Letošnji koledarji so eno izmed najboljših kar sem jih še kdaj imel. Pri tem da so 20 x 28 inčev (palcev) veliki, so iz finega papirja, in imajo še posebej dnevna vremenska poročila, in z besedami označene dnevev državnih praznikov in drugih zgodovinsko-važnih dnevov Združenih Držav. Na koledarju je tudi slika starca in starke s pesmico v slovenskem in angleškem jeziku, ki je prmerna vsebina in olepsava koledarem. — Za 25 centov komad pošljem s poštino vred, budi si v Ameriki ali v staro domovino.

Pošljite takoj po uzorce in naročite si koledarje v pravem času za v staro domovino. Denar pošljite vselej na:

ANTON GRDINA
1053 E. 62nd St.
Cleveland, O.

njega doseči vse. In vsi so jo zares zavidali Zbišku ter jo hvalili, ne le radi tega, ker jim je to prinašalo korist, marveč za to, ker je bila res podobna najzaščitljivemu na zelenem travniku. Svojemu možu je prinesla veliko doto, da, še več nego do to: iskreno ljubezen in veliko lepoto, kateri so se vsi čudili, psi tem pa je bila tako delavna, da bi vsak vitez mogel biti ponosen na njo. Njej ni bilo pretežavno že čez nekoliko dni po porodu vstat ter se zopet poprijeti gospodarstva in potem odjezditi z možem na lov, ali odpotovati iz Močidola zarano v Bogdanec ter se še pred poldnevom vrnil nazaj k Matijku in Jankotu. Mož je ljubil kakor zenico svoja očesa; ljubil jo je stari Matija,

ljubila jo je družina, do katere

bila jako usmiljenega srca, in kje je v nedeljo prišla v cerkev v Krešnji, so jo ondi vsi začuden pozdravljali. (Dalje prihodnjic.)

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC
mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —
izjemna deljana vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.



DRUSTVO
SV. VIDA
STEV. 25
K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na sako vrvo nedeljo v mesecu v Knausovi Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1920.

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonita Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Grdin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ja leta do 50-ja leta starosti in e zavaruje za posmrtnino \$1000 500-ja 250-ja noše društvo plačuje \$6.00 telesni bol. potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelki od 1 do 16 leta starosti in e zavaruje \$100.00; Otroci po 16-etu starosti prestopijo k aktivnim člom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000 začevanje društvenih ases. pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti prečkani od zdravnika naj kasneje do 15. ince vsakega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrnite na zori imenovane uradnike.

STRUKEL & HORAK

European Trading & Export Co.
88 — 9th Avenue.

New York, N. Y.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinje postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobileske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSÁ

(General Hardware store)



2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.



Naše geslo je:

"Enake, poštene in zmerne cene vsem."



JELINEK & MAYER, lastnika
Corner Blue Island Ave., and 18th Street.

Pozor!**Pozor**

— Ako želite dobrih in trpežnih oblek, površnih sukenj, klobukov, srajcev, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljše postreženi v vsakem oziru.